

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

M. Sa Regele Carol la Arad.

Marți, în 23 Iunie a. c. M. Sa Regele nostru Carol al II-lea, vine la Arad însoțit de Marele Voevod Mihai, ca să onoreze cu prezența Lor, aniversarea a 75 ani de viață, a Regimentului I Roșiori. Cu acest prilej, va sosi la Arad și d. Mareșal Averescu, patronul acestui Regiment, apoi d. prim-ministru N. Iorga și alte persoane cu poziții înalte.

Sentimentul ce predomină sufletele noastre, când tinărul nostru Suveran, coboară pentru a doua oară — acum ca Rege — în gloriosul nostru Arad, martor atâtor acte mari naționale, ne îndeamnă ca plini de sufletească înțelegere să întâmpinăm pe M. Sa Regele Carol al II-lea zicându-I: Bine a-Ți venit Sire, în mijlocul nostru.

Poporul românesc, dela fruntariile de vest ale scumpei noastre patrii, harnic, muncitor, religios și cu sentimente profunde pentru Regele său și Dinastia Română, și-a îndreptat de mult privirile și nădejtile, spre Prințul mândru, care în amurgul unei frumoase seri de vară, a venit să ocupe Tronul glorioșilor Săi înaintași Carol și Ferdinand.

A venit M. Sa Regele Carol al II-lea, pe aripile paserei maestre, ca prin proclamarea Sa de Suveran al României mari, să împrăștie indiferentismul apatic ce începuse a se lăsa pe multe inimi. Și să aducă o nouă pulsație de viață plină de mari nădejdi, pentru poporul

Român, ai cărui fii sunt de multe ori prea învrăjbiți. Din primele momente a domniei Sale, Suveranul nostru a dat dovadă de-o adevărată înțelegere a înaltei Sale misiuni, a grelelor îndatoriri legate de sceptra regal.

Mare psiholog și inițiator al tuturor reformelor încercate cu progresul iubitei noastre patrii, prezent în tot locul unde se cere o autoritate superioară, om plin de energii și iubitor de muncă, M. S. Regele coboară cu vreme și fără de vreme, în mijlocul populației din diferite părți ale patriei, dând exemplu cum trebuie muncit, pentru consolidarea economică și sufletească a neamului nostru.

Biserica ortodoxă română care formează aici la granițele țării, pivotul existenței noastre naționale, — condusă cu competența apreciată de factorii cu cădere, — de P. S. Sa vigurosul nostru Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa, binecuvântează, coborârea celui dintâi Rege ortodox Român, pe mănoasele noastre plaiuri și se roagă lui Dumnezeu zicând: Preainălțatului și de Hristos iubitor, Regelui nostru Carol al II-lea Dă-I Doamne, domnie îndelungată, plină de fapte glorioase pentru fericirea și înălțarea poporului Român și a patriei noastre scumpe.

Trăiască Maiestatea Sa Regele Carol al II-lea.

Sărbătorirea d-lui profesor Iorga la Arad.

Festivalul dela Academia Teologică.

În 30 Mai a. c. la oarele 11, s'a dat la Academia Teologică din Arad un festival foarte bine reușit, în cadrul căreia „Societatea studenților teologi” a sărbătorit pe d. profesor Nicolae Iorga, cu ocazia împlinirii vrâstei de 60 ani. Serbarea a fost onorată de prezența P. S. Sale părintelui Episcop Dr. Grigorie Gr. Comșa, a I. P. C. Sale păr. A. Himandrit P. Morușca, a consilierilor eparhiali: Mihai Păcățianu, Dr. Gh. Ciuhandu, D. Muscan, I. Georgea, A. Călniceanu și S. Stana, preoții A. Pârveu, T. Draia dela Episcopie, C. Popa consilier, în numele orașului Arad, d. ing. Cărpinișan în numele școalelor superioare din Arad și un public select.

Cel dintâi a luat cuvântul rectorul Acad. Teologice păr. prot. Dr. T. Botiș, care face biografia dlui Iorga, arătând, cum d-sa a ajuns la o etate neobicinuit de tinăr, profesor la Universitatea din București, după ce desvoltase o activitate științifică remarcabilă în Franța, Germania și Italia. Vorbitorul relevă complexitatea neobicinuit de mare a lucrărilor dlui N. Iorga, a cercetătorului neobosit și activ în toate domeniile, și care a publicat zeci de mii de documente în toate limbile. Aradul și Academia noastră teologică, pe care marele istoric Iorga a mai cercetat-o în vremuri de opresiune, aduce omagii de recunoștință marelui dascăl al neamului.

Studentul Ioan Poleacu, președ. stud. Teologi, își citește operatul intitulat: „Apostolatul cultural și național” al prof. N. Iorga.

Lucrarea a fost bine pregătită, fapt pentru care autorul merită laudă.

Corul stud. teologi a cântat mai multe cântări naționale, executate precis, sub conducerea profesorului Atanasie Lipovan.

Cuvântarea de încheiere a rostit-o P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie, care face apologia marelui istoric și bărbat de stat, arătându-ne acivitatea lui laborioasă înainte și după războiu. P. S. Sa ne arată cum N. Iorga a fost totdeauna animatorul plin de nădejdi și speranțe inepeizabile, cum a pregătit spiritele pentru războiul de întregire și pentru Unire, iar după unire, printr'o activitate uimitoare, ce-o depune pentru unificarea sufletească și pentru răspândirea culturii românești în straturile cele mai largi ale poporului.

P. S. Sa sfătuește tinerimea teologică să se adape din scrierile dlui Iorga, să-i urmeze indicațiile ce le dă tinerimei intelectuale, căci un personajiu proeminent ca cel sărbătorit, va forma vecinic pentru neamul nostru o stea călăuzitoare și va forma cea mai strălucită pagină din istoria României.

Aniversarea zilei de 8 Iunie în Arad.

Ziua istorică de 8 Iunie, când M. S. Regele Carol al II-lea s'a urcat pe tronul glorioșilor Săi Înaintași, s'a sărbătorit în toată România, cu o însuflețire mare.

Orașul Arad, în această zi, a îmbrăcat haină de praznic național. Toate edificiile publice și prăvăliile au fost închise. Și peste tot fâlfăiau draperii naționale.

La orele 11 P. S. Sa Episcopul Grigorie, încunjurat de consilierii eparhiali, a oficiat în biserica catedrală Te-Deum pentru sănătatea M. Sale Regelui Carol II.

Biserica catedrală a fost plină de public, semn vădit de câtă iubire și stimă se bucura Suveranul nostru în Arad. La serviciul divin am observat pe dnii generali Bălăceanu și Vișoreanu, în fruntea unul mănunchi de ofițeri superiori. Apoi autoritățile civile sub conducerea dlui prefect Dr. Gh. Șerban, membri Consiliului eparhial, autoritățile școlare și diferite asociații.

În fața catedralei au fost postate mai multe detașamente de soldați, cu muzica militară.

La finea serviciului divin, când diaconii au rostit depe amvon polihiroanele prescrișe pentru M. S. Regele Carol al II-lea, P. S. Sa părintele Episcop Grigorie cu Sf. Cruce în mâna, a rostit cuvintele; Mulți ani trăiască, Corul studenților teolog a cântat imnul regal, tot asemenea și muzica militară.

Iar pe piața Catedralei un ofițer superior a ținut soldaților postaiți în careu o vorbire scurtă, plină de însuflețire, în care a arătat însemnătatea zilei de 8 Iunie pentru țara românească.

Iar la urmă atât armata cât și publicul a ovaționat îndelung pe M. S. Regele Carol al II-lea.

Cu puteri unite

— în slujba misionarismului —

Prea sfințitul nostru Stăpân *Grigorie*, în înțelegere cu Prea sfințitul *Roman* al Orăzii, a orânduit, sub conducerea I. P. C. Sale părintelui arhim. *P. Morușca* cu concursul echipelor de misionari din ambele eparhii *mișuni religioase în comuna Talpoș*, aparținătoare eparhiei Aradului, dar situată pe teritoriul județului Bihor.

Talpoșul e un vechiu și vestit cuib sectar. Mai anul trecut acolo și-au ținut adunarea lor baptiștii din toată țara. Populația comunei, în majoritate covârșitoare românească, a stat în trecut sub nefasta influență și se mai resimte și azi de dominația spiritului de destrămare sufletească, pe care căutau să-l reverse din destul ungerii pentru a putea pescui în turbare. În această tendință își află originea și sectarii mulți, ca pe toată granița apuseană a Țării. Căci se știa că de se vor rupe Românii de Biserică și preotul lor, pot fi duși ori unde, ca o turmă fără păstor.

Durere, oamenii noștri — politici mai ales — nici azi nu vor să-și dea seama de primejdia sectară, mai îngrozitoare din punct de vedere social-național, decât bisericesc. Așa s'a putut vedea partid, în fruntea căruia stă un „fiu de preot” — vorba să fie — care și-a luat pe lista de candidare în alegerile recente, și un baptist, ca să-și asigure voturile cele de o ră-tăcire.

Și nu e rar cazul când autoritățile tolerează, dacă nu sprijinesc și saltă pe față pe sectari la conducerea comunelor și în consiliile comunale, fapt care le sporește îndrăzneala,

În timpul din urmă au fost unele mișcări sectare în Talpoș.

Faptul acesta a dat îndemnul ca cele două centre episcopoești să-și dea mâna, ca să întreprindă cu puteri unite, trezirea conștiinței ortodoxe în sufletele credincioșilor, fortificându-i împotriva momelilor și ispitelor. Mișunile ținute în zilele de 6—8 Iunie a. c. au avut, ce e drept, rezultate vizibile și imediate, dar totuși rodul lor rămâne să se verifice în viitorul apropiat.

Păr. arhim. *Morușca* a sosit în Talpoș încă de Vineri, 5 Iunie d. a. și însoțit de parohul localnic a căutat să la contact cu credincioșii, și chiar cu baptiștii, pe care i-a întâlnit pe la porți, spre seară. În întreg satul e o frământare bună. În foarte multe case, și nu de cele mai de rând, e baptist bărbatul, dar femeea nu, ori bărbatul nu și femeea urmează calea rătăcirii. Când unul din părinți e baptist, copiii rămân nebotezați și cresc așa, până când interese de căsătorie îi mână într-o parte sau alta. De o conștiință religioasă și de o răspundere pentru suflet nu poate fi vorba la majoritatea covârșitoare a sătenilor.

Patimi și interese dirgulesc totul. Mai rar un sat de configurația Talpoșului. Adevărat și locuitorii sunt descendenți dintr'o amestecătură de coloniști așezați aici în urmă cu 200 de ani și mai bine.

Vineri, spre seară, a sosit și păr. misionar eparhial *Zenovie Brădean*, însoțit de diaconul episcopiei *Măcinic*. Sâmbătă dimineața, fiind plăță în preajma bisericii, deși nu se prevedea în programul misiunilor, s'a ținut slujbă religioasă, pentru a stârni interesul oamenilor și a le atrage atențiunea asupra misiunilor, ce vor începe după masă și vor ține 3 zile.

Înainte de amiaza Sâmbetelor a fost ocupată de vizite pela casele sătenilor. După amiază la ora 3 misionarii au fost conduși dela casa parohială cu procesiune la biserică, de elevii de școală, sub conducerea corpului didactic.

S'a săvârșit *vecernia*, la care s'a adunat totuși un însemnat număr de creștini, mai ales femei. Preotul locului a bineventat pe misionari, iar conducătorul misiunilor păr. arhimandrit a răspuns cu *cuvântarea de introducere* a misiunilor religioase.

Spre seară a sosit și păr. protop. Dr. Șt. *Cioroianu*, lipsind din echipa dela Arad numai păr. *Fl. Codreanu*, bolnav. La *pavecerniță*, slujită pe înserate, numărul creștinilor a sporit și a mers crescând la sfintele slujbe de Dumineca. La sfârșitul *pavecerniței* a cuvântat păr. protop. Dr. *Cioroianu* despre *legătura sufletească cu strămoșii*.

În aceeași vreme, Sâmbătă seara, Prea Sfințitul nostru Stăpân *Grigorie*, a sosit la *Apatiu*, în vizită *canonică*, cu ținta de a pontifica sf. liturghie de Duminecă în Talpoș. P. Sf. Sale i s'a făcut primire impozantă la Apatiu și peste noapte a fost găzduit la părintele *Atanasie Căpitan*, Duminecă dimineața a fost condus la biserică cu procesiune. La sfârșitul utreniei a ținut o predică foarte instructivă despre *întrebuințarea înțeleaptă a timpului*. Cuvântul P. Sf. Sale a fost ascultat cu multă atențiune, de mulțimea poporului care a umplut biserica, cu adevărat aspect de catedrală, care își așteaptă podoaba lăuntrică.

Apatiu e comună mare cu peste 3400 suflete ortodoxe și vreo 65 suflete de alte confesiuni. Lucrează acolo „Oastea Domnului”, Societatea „Sf. Gheorghe”, „Comitetul misionar” și Casa Culturală e gata și așteaptă să capete viață zidurile.

Din Apatiu P. Sf. Sa a plecat la ora 8^{1/2} spre Talpoș, însoțit de P. C. L. L. Protop. *Mihai Păcățianu* consilier ep. protopop *M. Cosma Ineu* și *P. Marșeu Chișineu-Criș*, și a sosit la ora 9, fiind întâmpinat la hotar de o ceată de călăreți iar la poarta de intrare de locuitorii satului, în frunte cu autoritățile și preoții misionari. Preotul Șt. *Fofiu* l-a bineventat în numele enoriașilor, iar dl. Dr. *Victor Fildan*, prim-notar județan, în numele d-lui prefect din Oradea. A răspuns P. Sf. Sa, mulțumind pentru primire și împărțind binecuvântare poporului.

În Talpoș, de dimineață a fost slujba utreniei cu ceasul I, la care a predicat pâr. misionar eparhia L. Brădean, despre *preoție*. Apoi conducătorul misiunilor a îndemnat pe credincioși să stăruie și pe lângă alții, să se adune cu toții întru întimpinarea P. Sf. Sale și să i-a parte la sf. liturghie, pe care o va slugi ca sobor de preoți.

Mai înainte de a sosi P. Sf. Sa au descălecat în Talpoș echipa misionară dela Oradea, sub conducerea P. C. Sale pâr. protolereu Cornel Magier, însoțit de preotul Andrei Lupșa, diaconii Gh. Popa, Gh. A. Petre zlariști și Aurel Tripon, apoi prof. Damaschin Ioanovicu, Inspector șc. Pompiliu Dan și alți intelectuali, Corul bisericesc din Tinca sub patronajul Soc. Fem. ort. „Altarul“, „Oastea Domnului“ din Oradea și fanfara școlii de cântăreți de acolo.

La ora 9^{1/2} P. Sf. Sa a fost condus cu litie la sf. biserică și a slugit sf. liturghie, cu sobor de preoți și 3 diaconi, sfîntînd întru diacon pe candidatul de preot Roman Codrean.

La priceasnă a vorbit apoi cu o vervă neîntrecută P. S. Sa Episcopul Grigorie. Cu citate din sf. Scriptură, cu exepile luate din viața de toate zilele P. S. Sa a arătat poporului adevărurile de credință și mîntuire ce zac la temelii bisericești noastre ortodoxe. Neamul Românesc s'a plămădit, a crescut și și-a împlinit idealul independenței cu ajutorul acestei biserici. Cine voește să strice și să destramă biserica ortodoxă întemeiată de domnul Cristos, acela voește peirea noastră ca neam.

Răspunsurile liturghice au fost date la început de corul din Talpoș, apoi în continuare cântările au fost susținute de Corul intelectualilor din Tinca, sub conducerea d-lui I. Botton.

Oaspeții toți, în frunte cu P. Sf. Sa, s'au întrunit apoi în „păduriță“ la masă câmpenească.

După masă, s'au executat programul echipele misionare dela Oradea, în curtea bisericii. Sedința a fost deschisă de pâr. prot. Magier. A cântat fanfara școlii de cântăreți, au fost recitări de poezii de ale „Oastei Domnului“, a vorbit dl Gheorghe Popa, fost baptist, fost nazaren și actual cântăreț bis. în Oradea, desvăluind pe cel, pe care îl cunoaște așa de bine, după 27 ani de împreună petrecere în aceeași rătăcire. Apoi a vorbit dna prof. A. Popescu despre *femeia creștină*, iară pâr. A. Lupșa despre „Oastea Domnului“.

Încheierea a făcut-o P. Sf. Sa mulțumind P. Sf. Sale dela Oradea pentru prețiosul concurs, ca și echipei pentru osteneală.

Conducătorul misiunilor, împreună cu preotul misionar a trecut în biserică, unde a urmat *rugăciunea pentru binecuvântarea pruncilor*, aduși de mamele lor în brațe. Pâr. arhimandrit Policarp, după o alocuție care a emoționat mamele, a binecuvântat pe fiecare prunc în particular, dându-i o cruculiță de purtat la

gât, iară mamele o iconiță a Maicii D-lui. A urmat apoi *vecernia*. În răstimp P. Sf. Sa s'a oprit în fața casei parohiale, continuând sfaturile părintești și îndemnulurile de reculegere către mulțimea care îl încunjură.

La apropierea conducătorului misiunilor, venind dela vecernie, P. Sf. Sa îi spune: Aici ai doi, cari trebuiesc botezați. Și îndată, toată, toată mulțimea în frunte cu P. Sf. Sa intră, din nou în biserică să asiste la botezul unui bărbat în vârstă de 32 de ani și a unui bălat de 9 ani. Pâr. arhimandrit, adresându-se celor renăscuți, arată deosebirea între botezul cu apă (baptist) și botezul renașterii din apă și din Duh; iară P. Sf. Sa, cu Noul Testament în mână, deslușește poporului temelurile botezului ortodox și puterea Sf. Taine. Celor îmbrăcați prin botez întru Hristos, conducătorul misiunilor le dă câte o iconiță a Maicii D-lui, spre amintire de ziua încreștinării lor.

P. Sf. Sa, însoțit de pâr. protopop, a plecat spre reședință, iar pâr. arhimandrit cu misionarul eparh. a rămas pentru a doua zi, 8 Iunie, fiind sărbătoare națională.

Pregătiți de seara, azi 8 Iunie dimineața, întâi au mai fost botezați un tânăr de 18 ani și doi băieți, unul de 9 și altul de 10 ani, asistați de pâr. Foflu, ca naș. Aceste botezuri de adulți au fost rodul imediat și văzut al misiunilor religioase. Au lăsat adâncă impresie asupra mulțimii de credincioși adunați la biserică. Părintele arhim. a vorbit despre *botezul cu Duhul Sfânt și cu foc*, lămurind amănuntele practicii ortodoxe, pe cari le atacă sectarii.

A urmat apoi Taina Sf. Maslu pentru cei bolnavi, între cari și unul din cei nou botezați, paralytic. Bolnavii satului, bărbați și femei, unii aduși pe năsalii și îndeosebi copii schilavi și năuci, redau aspectul de jale din foșoarele lacului Vitezda. La sfârșit a predicat părintele misionar despre *puterea sf-tel Taine* și trebuința de înnoirea vieții.

În continuare s'a slugit *Te-Deum*, pentru aniversarea de un an dela suirea pe tron a M. S. Regelui Carol II. Părintele arhimandrit a deslușit poporului însemnătatea zilei, scoțind în evidență faptul că M. Sa e născut pe pământ românesc și e ortodox.

Am ieșit apoi în procesiune la holde. După sfințirea apei și rugăciunile pentru sămănători, părintele arhimandrit vorbind de *pâinea cea spre ființă*, care nu e numai pâinea din spicul grâului ci și pâinea sufletului, face apel la cei de față să aducă și lui Dumnezeu jertfă din rodirile anului, ce se arată îmbelșugate și să ridice pe locul acesta o troiță în amintirea zilelor de misiune. Spontan *se anunță d-l director școlar din Talpoș s'o facă*, și pâr. arhimandrit continuă cu îndemnul la restaurarea tradițiilor frumoase a înaintașilor în legătură cu viața religioasă.

După stropirea poporului cu apă sfințită — procesiunea s'a întors la biserică, unde preotul locului a mulțumit misionarilor pentru osteneala, iară pâr. arhimandrit Morușca a încheiat misiunile cu *îndemnul la îndreptarea vieții*.

— Acțiunea Ortodoxă din tractul Buteni. —

Organizația „Oastei Domnului” de sub conducerea zelosului cântăreț bisericesc Ioan Braiț, precum și orchestra bisericii din Buteni de sub conducerea dirigentului Ruja Găvrilă, la inițiativa protopopului Ștefan R. Lungu, au făcut o puternică propagandă bisericească-ortodoxă în comuna Paulian. Ziua de 24 Mai a. c. rămâne memorabilă pentru locuitorii comunei. După masă la ora 2, membri Oastei Domnului și membri fanfarei din Buteni, sub conducerea șefului tractual, în frunte cu praporul oastei, în dangătul clopotelor sf. biserici, și-au făcut intrarea în comună. Credincioșii, sesizați de acțiunea bisericii, au alergat cu mic cu mare la sf. biserică. Serviciul Vecerniei s'a slujit în sobor de către preoții D. Manațe, Zosim Mihulin, Miron Butariu și prot. Lungu. Răspunsurile le-a dat corul din Buteni. La sfârșitul serviciului a predicat prot. Lungu despre însemnătatea sf. biserici, îndemnând pe credincioși la evitarea rătăcițiilor sectari, cari s'au cuibărit în comună. Le-a împărtășit arhierestiile binecuvântări ale Prea Sfinției Sale Domnului Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa, la cecece mulțimea ovaționează îndelungat. Orchestra execută apoi mai multe bucăți muzicale din tezaurul liturgic ortodox, cecece a făcut profundă impresie asupra asistenței. Se împart apoi broșuri de propagandă religioasă, în mod gratuit.

Convoul religios, în frunte cu preoții și învățătorii cercului cultural Șebiş, se'ndreaptă spre Școala de stat. Acolo se continuă o ședință de model a „Oastei Domnului”. Prot. Lungu bineventeavă pe Dnii învățători, cari cunoscându-și misiunea culturală, au dat întregul lor concurs. Corul Oastei Dnii execută mai multe cântări religioase, iar mai multe fetițe predau diferite poezii potrivite. Prot. Lungu face combaterea pentecostalismului pe baze biblice, o erezie virulentă în comună. Urmează recitări și vorbirea conducătorului Oastei Dnii, Ioan Braiț, despre rostul și scopul acestei societăți religioase. Prot. Lungu comentează apoi pericopa apostolului zilei, iar de încheiere pâr. D. Manațe mulțumește în cuvinte elogioase celor ce s'au ostenit în lucrul Domnului.

După încheierea ședinței foarte reușite, orchestra în curtea școlii execută mai multe cântări naționale. S'a dovedit și de data aceasta, că Biserica ortodoxă română totdeauna a știut să armonizeze aspirațiunile vecinice cu cele temporale ale neamului.

Sectarii baptiști, surprinși de această propagandă inopinată, s'au zăvorât în adunarea lor, privind de departe acțiunea ortodoxă. Credincioșii noștri din com. Paulian zidiți sufletește abia se puteau despărți de frații lor ortodoxi, veniți în propagandă misionară.

Sebastian.

Adunarea Soc. „Sf. Gheorghe” în Gruni.

Tinerimea creștin-ort.-rom. a tr. Balinț, organizată în cadrele Soc. „Sf. Gheorghe”, s'a întrunit Duminică în 24. Mai a. c. în parohia Gruni, la o prea frumoasă și înălțătoare serbare religioasă. Participă membri din majoritatea parohiilor din tract cu 2—80 delegați de parohie, în frunte cu preoții lor.

Programul începe cu săvârșirea Sf. Vecernii în sobor de trei Preoți, iar răspunsurile le dă corul din Târgoviște. După Vecernie predică Pr. Petru Mateș din Leucușești, a cărui cuvântare se publică în N-ruul nostru prezent. Un tânăr din Gruni bineventează pe congresiști. Urmează cântări executate de corurile din Paniova, Târgoviște, Cutina, Răchita și Gruni, intercalate de declamările tinerilor din Fădimac, Lăpușnic, Răchita, Leucușești, Gruni, Târgoviște — toate cu subiect și conținut religios. Înainte de încheiere mai vorbește tinerimii Pr. I. Medelean din Răchita, care arată urmările războiului — diferitele curente extreme politice, accentuând că politica tinerimii să fie învățăturile lui Hristos. Deputatul sinodal Dr. V. Mircu mulțumește în numele poporului ort. din tract P. On. D. I. Trifu Protopop, care a știut întocmi astfel de serbări creșt. educative. Dacă acum nori grei amenință Neamul nostru, soarele încă n'a apus de tot și tinerimea luminată în felul serbării de azi va însenina cerul acum întunecos. După alte cântări bis. și naționale Pr. L. Biro din Gruni mulțumește în numele credincioșilor săi c. Preoți în frunte cu Șeful Tractului, Dnii Dr. Mircu, d. învățătorii și tuturor congresiștilor pentru atențiunea ce au acordat Grunului, venind din mari depărtări spre a lua îndemnuri frumoase creștinești.

Impresii foarte bune au făcut sutele de tineri veniți dela câte 25—30 Km. prin arșița soarelui în frunte cu Preoții și învățătorii lor. A impresionat frumos și participarea Doamnelor Inv. din Cutina și Răchita, conducătoare a corurilor tinerimii din satele lor.

Dacă pe lângă mulțumirea sufletească, ce radia pe fețele tinerimei, s'ar fi strecurat în inimile și sufletele lor învățăturile lor date cu acea ocazie spre a aduce rod, atunci și Păstorii lor ar avea mulțumire sufletească; atunci am putea aștepta alt viitor Bisericii și Neamului nostru.

Pr. Petru Mateș

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala”

Adunarea generală a „Astrei” la Beregsău.

Dintre multele societăți culturale, pe cari le avem, nici una nu are rădăcini atât de adânci în conștiința poporului ca și „Astra”, — Veterana asociație, unde se pot întâlni propovăduitorii culturii românești, acum, cași în trecut, spre armonioasă conlucrare.

Ea trăește prin munca, pe care o desfășoare.

Acest adevăr s'a dovedit și cu prilejul adunării generale de încheiere a gestiunii anului 1930 a Despărțământului central județean din Timișoara, ținută sub prezidenția Părintelui Protopop Dr. Patrichie Țucra, în frunțașă comună Beregsău în ziua de 24 Mai a. c.

Despre activitatea intensă a „Astrei” timișorene grăesc următoarele realizări schițate în raportul general al comitetului, redactat de secretarul Despărțământului, părintele Traian Golumba, din care se vede: că în cursul anului 1930, pe lângă activitatea desfășurată la centru cu prilejul serbărilor naționale, „Astra” a împânzit Despărțământul cu conferențieri, cari au dus lumina culturii la sate, prin cuvântări, înființarea de cercuri și biblioteci culturale și distribuire de cărți.

Așa a conferențiat Părintele Protopop Dr. Patrichie Țucra, președintele despărțământului, în comuna Fratelia B. despre „Rostul Astrei la sate”. Tot Părintele Protopop Dr. P. Țucra a conferențiat în comuna Izvin despre: „Spiritul de cruțare lipsit la poporul nostru”. Părintele Alexa Puta a conferențiat în comuna Izvin „despre lux”.

Părintele Barzu a conferențiat în comuna Stanciova despre „Rostul bibliotecii populare”; Părintele Albani tot aci, despre „Lux și urmările lui”; Părintele Traian Barzu în comuna Dobochi-Nadăș despre „Educația copiilor”, Părintele Sfeșan Giulvezan despre „Conservarea poporului român” în comuna Herneacova, Părintele Aurel Brancu în comuna Șag, despre „Rolul tineretului în dezvoltarea neamului din punct de vedere moral”, Părintele Protopop Dr. Patrichie Țucra în comuna Bucovăț-Albina despre: „Cultura inimii”, iar părintele Aurel Brancu în comuna Beregsău despre „Educația copiilor”; Părintele Protopop Dr. Patrichie Țucra în comuna Cerneteaz despre: „Combaterea boalelor infecțioase. Tot Părintele Protopop Dr. P. Țucra a conferențiat în comuna Garmata despre „Sănătatea fizică și sufletească a poporului”; Părintele Melentie Șora a conferențiat în comuna Izvin despre „Educația tineretului”, iar Părintele Valeriu Popovici în comuna Beregsău despre „Combaterea boalelor venerice”.

În organizarea cercurilor religioase tot Părintele Protopop Dr. Patrichie Țucra, Președintele Despăr-

țământului „Astra”, a avut partea leului, înființând cercuri culturale în comunele: Fratelia B., Bucovăț-Albina și Garmata; iar Părintele Barzu în Stanciova și Dobochi-Nadăș.

De mare importanță culturală este împrejurarea, că deodată cu înființarea de cercuri culturale, s'au distribuit cărți, pentru înființarea de biblioteci sătești. S'au distribuit total 922 volume: broșuri și calendare. Biblioteca „Astrei”, — după raportul bibliotecarului Pavel Bosică, are la finea anului 1930 total 7125 volume.

Dar nu numai sub raport cultural, ci și sub raport financiar, Asociația „Astra” este una din societățile care a știut păstra și sporii talentul primit.

Despărțământul Timișorii, după raportul prezentat de casșierul Părintele Melentie Șora și după evidența hărtilor de valoare, se prezintă la finea anului 1930 cu o avere de 493 000 Lei.

Adunarea generală a luat la cunoștință cu satisfacție raportul general, având în raport vie mărturie, că în sânul societății se muncește serios.

Ca de obicei, după terminarea celor oficiale, a urmat partea culturală cu un frumos program, executat de corul mixt al harnicilor tineri din Beregsău, condus de dl. Coriolan Clecan, director școlar. S'a cântat: „Peste deal la nana 'n vale” cu solo susținut de tinărul Ilie Rotariu, „Are mama fată mare” și „Eroi au fost”.

Corurile au fost și vor rămânea o podoabă a satelor. Așa este și corul tinărilor din Beregsău. Cinste lor și distinsului lor conducător.

În cadrul programului a conferențiat Dl. Dr. Isaia Popa despre „Tuberculosă”.

Este tradiție bine statornicită, în străduința de a vesti lumina, ca alături de „Astra” și comitet, să lucreze și Asociația Clerului „Cercul religios”. Așa și de data aceasta. Din partea „Cercului religios” a vorbit Părintele Aurel Brancu despre „Sentimentul religios”.

Atât comitetul central județean „Astra”, cât și „Cercul religios” au fost foarte norocoși în alegerea acestor distinși conferențieri. Poporul i-a ascultat cu multă dobândă sufletească.

Mai mare dragul să-i vezi în jurul conferențierilor pe toți credincioșii, în frunte cu Părintele Valeriu Popoviciu și D-na, învățătorii: Dna și dl. Clecan; Gh. Martin, Dna și dl. notar comunal.

Între cei de față s'au mai remarcat oaspeții din Timișoara: Dr. Pompiliu Cioban avocat, Dr. Ioan Doboșan adv., I. Fodor director, Dr. I. Roșu profesor, Ludovic Cioban rev. școlar, Dna și dl. Cărăbaș, Dna Șora, Golumba, Dna și dl. T. Baloș sub rev. școlar, Ioan Jebeleanu funcționar, Iosif Popa inv. etc. etc.

Elogiile exprimate de dl. Dr. P. Cioban pentru conducerea Asociației, sunt subliniate de cei de față,

— ca o aprobare — cu vii aplauze le adresa președintelui.

Și cu drept Președintele despărțământului Dr. P. Țiucra, protopopul Timișorii, prin munca depusă pentru prosperarea „Astrei“, se năzuiește a fi vrednic următor al marilor înaintași și animatori de suflete prin asoc. „Astra“.

Tot în ziua de 24 Maiu, Beregsăul și-a ales păstor sufletesc pe Părintele Coriolan Putici din Cuvin, s'a încadrat norocos de o înălțătoare serbare religioasă-culturală.

Vivant sequentes.

Tie Flaviu

INFORMAȚIUNI.

P. S. Sa Episcopul Grigorie a plecat la București pentru a participa la deschiderea Corpurilor Legiuitoare, și pentru a aranja mai multe chestiuni de ordin bisericesc.

Protopop nou. În 10 Iunie a. c. P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie, a hirotesit întru protopop pe părintele Simion Stana, consilier—cassar eparhial și redactor al revistei noastre.

Intronire colegială. Absolvenții Institutului Teologic „Andreian“ din Sibiu, seria 1905—1906, sunt rugați să ia parte la intronirea colegială de 25 de ani pe ziua de Luni, 22 Iunie, ora 9 în Sibiu. Prot. E. Cloran, Prot. I. Duma, E. Tudoran.

Bătăie între bapțiști. În ziua de Florii anul acesta, când toți creștinii din colonia Iratoș, județul Arad, grăbeau la sf. biserică să se roage lui Dumnezeu, bapțiștii din aceasta colonie, s'au dus și ei la casa lor de rugăciuni, dar nu cu gând curat, ci să se răzbune unul pe altul. Astfel bapțiștii Vidican Gheorghe s'a luat de cap cu Roatiș Ioan și cel dintâi fiind mai slab a ajuns pe jos, lovindu-se la obraz într'un scaun. Cei doi corifei se urăsc de moarte, de mai mulți ani și copiii lui Roatiș strigă pe stradă cuvinte murdare la adresa lui Vidican și familiei sale.

Fapt dureros și rușinos este că casa bapțiștilor din Iratoș a ajuns loc de bătăie și ungrul, cari în la biserică lor, rād în pumni de sărmanii români, cari după ce și-au lăpădat credința se fac de batjocura străinilor.

Afară cu bolșevicii. Guvernul german a hotărât să „curețe pământul german de toți străinii ce-i turbură liniștea.“ În acest scop au fost convocați toți miniștrii de Interne ai statelor germane.

E începutul unui războiu împotriva propagandei sovietice în Germania.

Astfel de curățire n'ar strica nici în țara românească.

Ce e Patria. Patria e pământul plămădit cu sângele și întărit cu oasele înaintașilor noștri. Pentru ca să fie o patrie trebuie să fie mai întâi religia strămoșilor, sfântă cuminecătura a sufletelor, calda adorație a acelor cari au fost și nu mai sunt decât țărână și oase.

Delavrancea

Căinii merg la școală. În Viena se găsesc câini, ce merg la școală și unde sunt învățați a călăuzi pe orbi. Dobândesc o diplomă și Statul îi împarte, cu plata binevolă, orbilor de război. Acești câini dresați prevestesc pe orb de orice primejdie și-i fac băgători de seama când suie treapta, când dă de o groapă, când vin automobile, ș. a.

Șiretenie țigănească. În război căpitanul companiei bagă de seamă că un soldat țigau se tot trăgea atunci când ceilalți soldați înaintau împușcând în dușmani.

Supărat, căpitanul se duce și-l întreabă:— Bine, măi clorolule, de ce te dai înapoi atunci când ceilalți soldați înaintează?

— Să trăiți d-l căpitan, zise țiganul, pușca mea merge mai departe și eu de acela mă dau înapoi ca să nimeresc drept în dușmani cu gloanțele.

Cel mai bun conducător la comună, județ sau la cărma țării este acela care-l bun îngrijitor la casa lui, care vorbește puțin și face cât poate, care nu fură, infundă pe față hoția și răutatea, care nu se laudă, nu așteaptă și nu primește să fie ales la cărmăci vin numai dacă este chemat.

BIBLIOGRAFIE.

Dr. Grigorie Comșa, Episcopul Aradului: Acțiunea Catolică și Ortodoxia Activă. Arad 1931, pag. 56. Prețul 15 Lei. Arad. Tipografia Eparhială.

Lucrarea aceasta a P. Sf. Episcop Grigorie al Aradului arată că nu numai pe teren economic, social și politic este necesar ritmul cel nou, dar și pe terenul vieții religioase se impune acțiunea cu cele mai alese arme sufletești. Autorul, atent la mișcarea cea mai recentă din biserică apuseană, numită: „*Acțiunea Catolică*“, arată că s'a ivit și în România sub titlul asociației generale a Românilor uniți. Față cu mișcarea de organizare a forțelor catolice, Prea Sfinția Sa preconizează fortificarea ortodoxiei prin organizarea tineretului ortodox pe întreaga țară, organizarea femeilor și bărbatilor, Oastea Domnului, misiuni religioase pentru popor, cursuri de catehizație, comitete pentru împăcarea credincioșilor, comitete misionare și case culturale.

Cartea aceasta ieftină este o reală contribuție la organizarea apostolatului laic în biserică și preoțimea face mare servicii contribuind la răspândirea ei în cercurile intelectualilor. Citind lucrarea, oricare se poate convinge că ortodoxia trebuie să devină cât mai activă pentru fortificarea sufletului unitar al Românilor.

3—3

Nr. 3474/1931.

Comunicat.

În conformitate cu adresa Onor. Minister al Instrucțiunii Publice și al Cultelor, Nr. 75407/8455 din 6 Iunie 1931, dispunem următoarele:

Orice preot sau funcționar bisericesc, nou numit sau transferat, — salarizat din bugetul Statului — să-și înainteze *îndată* după numire sau transferare — forurilor competente — toate actele necesare pentru a fi aprobat în noul post și retribuit din partea Statului. Acei cari întârzie cu trimiterea actelor, risca de a nu mai primi salariul, deoarece On. Minister, în adresa de mai sus, spune că „nu mai recunoaște numirile și transferările comunicate (Ministerului) cu o întârziere mai mare de o lună.

Arad, 11 Iunie 1931.

Consiliul eparhial ort. rom.

A r a d. 1—3

Licitație minuendă.

Pentru renovarea Sfintei biserici ortodoxe române din Bărăteaz, în protopopiatul Vinga, din afară în general, iar în interior padimentul: în baza actului de aprobare a Ven. Consiliu Eparhial de sub No. 196/931, se publică licitație minuendă pe ziua de 21 Iunie a. c. la 11 ore d. m., ținândă în sala școlii de stat, cu următoarele condițiuni:

1. Măestri au să prezinte înainte de licitație din 18 până inclusiv 20 a lunii, oferte închise asupra prețului de lucrare.

2. Vor depune vadiu 10%, după suma oferită în bani ori papire de valoare acceptabile, înainte de licitație, la mâna episcopului primar.

3. Planul, devizul de spese, în sumă de 208.068 Lei și toate condițiunile, se pot vedea la oficiul parohial.

4. Pentru participare la licitație, reflectanții nu pot pretinde spese.

Tipografia Diecezană, Strada Eminescu, Nr. 18. Arad.

5. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a da lucrul în întreprindere aceluia, în care are mai multă încredere.

Bărăteaz, la 1 Iunie 1931.

În numele Consiliului parohial:

Nicolae Crișmariu

paroh-președinte.

Anunț literar.

La comanda adresată subscribului din partea mai multor d. colegi și librari, prin prezenta — cu onoare — răspund, că deja din lucrările mele didactice:

1. Călăuzul învățătorului.
 2. Terminologia studiilor fizicochimice.
 3. Repertoriu de aforisme pedagogico-științifice și
 4. Chestii dascălești de actualitate — cu finea anului trecut, s'au epuizat toate exemplarele din ediția I.
- Întru cât s'ar însinua abonenți în număr suficient, aș tipări toate lucrările ori în parte în a II-a ediție, în care caz vreau da avizul convenit la timpul său.

Pâncota la 6 Iunie 1931.

Ioan Crișianu

director școlar de stat.

Nr. 2568/1931.

Concurs.

Pentru postul de *exactor al Consiliului eparhial ort. rom. din Arad*, publicăm concurs cu termen de 30 zile, socotite dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Salariul împreună cu acest post este cel prevăzut în bugetul Statului pentru postul de șef de serviciu cl. III-a fără gradații.

Doritorii de a ocupa acest post trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni:

1. Studii de 8 clase liceale, cu bacalaureat.
2. Studii teologice sistematice și calificățiune preoțească pentru parohii de cl. I.
3. Serviciu preoțesc de cel puțin cinci ani (5) împliniți.

Alesul va avea să locuiască în Arad.

Reflectant din altă Eparhie va putea ocupa acest post numai după ce va produce litere demisionale dela Chiriarhul respectiv.

Doritorii de a ocupa acest post, vor înainta Consiliului eparhial ort. rom. din Arad cererile, însoțite de Autobiografie și dovezi autentice, relative la îndeplinirea condițiunilor.

Arad, din ședința Consiliului eparhial, secția economică, — ținută la 30 Aprilie 1931.

Consiliul eparhial.

3—3

Redactor responsabil: SIMION STANA